

LUONNONMARJANPOIMINNAN VASTUULLISUUS

HANNA HIEKKAMIES
28.3.2024

IHMISOIKEUKSIIN LIITTYVÄ TYÖ VALIOSSA

Yritysten rooli ja vastuu on
KUNNIOITTA ihmisoikeuksia

- Ihmisoikeuksien huolellisuusprosessi ohjaavien periaatteiden mukaisesti eli systemaattinen tapa hallita ihmisoikeusriskejä.
- Ihmisoikeuspolitiikka (sisältyy Valion sekä toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductiin)
- Ihmisoikeusvaikutusten tunnistaminen ja riskien arviointi
- Toimintasuunnitelma ihmisoikeusriskien pienentämiseksi, käyttöönotto toimintokohtaisissa toimintasuunnitelmissa.
- Koulutusta ihmisoikeuksista ja sosiaalisen vastuullisuuden aiheista.
- Valio Whistle kanava huolenilmaisujen vastaanottoon ja käsittelyyn.
- Yhteistyötä asiakkaiden, toimittajien ja muiden sidosryhmien kanssa.

VALION MERKITTÄVIMMÄT IHMISOIKEUSRISKIT ARVOKETJUSSA

IHMISOIKEUSVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN KATSELMOINTI 2023

	Alkutuotanto	Suora hankinta	Maidon tuotanto	Epäsuora hankinta	Omat toiminnot	Kulutus
IHMISOIKEUS- VAIKUTUKSET 	<ul style="list-style-type: none"> • Lapsityö • Pakkotyö • Työterveys ja -turvallisuus • Riittävät tulot ja palkka • Työolot • Sukupuolten välinen tasa-arvo • Siirtotyöntekijöiden käyttö • Syrjintä ja häirintä 	<ul style="list-style-type: none"> • Työterveys ja -turvallisuus • Pakkotyö • Työolot • Syrjintä ja häirintä • Siirtotyöntekijöiden käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> • Työterveys ja -turvallisuus • Työolot • Siirtotyöntekijöiden käyttö • Jaksaminen ja hyvinvointi • Sukupuolten välinen tasa-arvo 	<ul style="list-style-type: none"> • Työterveys ja -turvallisuus • Pakkotyö • Siirtotyöntekijöiden käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> • Työterveys ja -turvallisuus • Syrjintä ja häirintä • Työolot • Sukupuolten välinen tasa-arvo • Yhdistymisvapaus • Stressi ja mielenterveys 	<ul style="list-style-type: none"> • Elintarviketurvallisuus

PERUSTUU VAKAVUUTEEN

Mittakaava/ Scale	Laaja-alaisuus/ Scope	Vaikutuksen korjaamaton luonne/ Remediability
Kuinka vakava?	Kuinka laaja?	Kuinka korjattavissa?

MARJANPOIMINNAN RISKIT OLI TUNNISTETTU, PIDIMME KUITENKIN HALLINTATOIMIAMME RIITTÄVINÄ

HANKINTAPERIAATTEITAMME:

- Pyrimme aina varmistamaan koko toimitusketjun vastuullisuuden huolellisesti jo toimittajien hyväksymisvaiheessa.
- Edellytämme kaikilta toimittajiltamme lainsäädännön noudattamista ja sitoutumista Valion eettisiin toimintaperiaatteisiin (Code of Conduct).
- Hyväksymisperusteet määritellään toimittajien riskiluokitusten perusteella.
- Emme hyväksy toimitusketjussamme minkäänlaisia ihmisoikeusrikkomuksia.
- Lisäksi periaatteemme on, ettemme lopeta yhteistyötä vaan pyrimme myötävaikuttamaan asioiden kehittymiseen suotuisasti.

VALION KOTIMAISEN METSÄMARJAN HALLINTATOIMENPITEET KAUDELLA 2023

Kevät 2023

Täsmensimme vaatimuksiamme metsämarjatoimittajille

- reilua ja kohtuullista minimikorvausta poimijoille
- täyttä läpinäkyvyyttä marjojen hankintaketjussa koskien myös välikäsiä ja poimijoiden ansaintamallia.
- takuu hyvistä työ- ja elinolosuhteista
- poimijoiden koulutus ennen poimintakautta ja anonyymit palautekanavat poimijoiden käytettävissä.

Lähetimme vastuullisuuskyselyn metsämarjatoimittajille

Selvitettiin hankintaketjun käytänteitä ja toimintamalleja poimijoiden ihmis- ja työnteekijäoikeuksien varmistamiseksi:

- Rekrytointiprosessi Thaimassa
- Poimijoille aiheutuvat kustannukset
- Työ- ja elinolosuhteet Suomessa
- Kauden aikainen toiminta Suomessa ja miniminettoansion varmistaminen
- Raportointi ja toiminnan kehittäminen

Kesä-syky 2023

Hankintamme suoritti leirikatselmoiteja

Katselmoineissa käytiin läpi poimijoiden kustannuksiin ja poimintatuloon, työ- ja majoitusolosuhteisiin ja terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä seikkoja.

Teetimme sosiaalisen vastuun auditoinnin

Auditointi toteutettiin vasten Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductia, päivitettyjä marjan hankintaperiaatteita, marjojen vastuullisuuskyselyn vastauksia ja marjalain vaatimuksia.

- Auditoinnin tulos: marjanpoimijoiden työoloihin liittyi ongelmia, jotka koskevat ensisijaisesti korkeita Suomeen tulon ja maassa olon kustannuksia, mikä johtaa poimijoiden pitkiin työpäiviin ja lyhyisiin lepoaikoihin. Kehitettävää on myös rekrytointikäytännössä ja palautekanavissa.

JOHTOPÄÄTÖKSET JA ETENEMINEN

- Ensisijaisesti haluamme tehdä yhteistyötä marjanpoimijoiden työolojen parantamiseksi Suomessa.
- Auditoinnin jälkeen olemme lähteneet tekemään **korjaavia toimenpiteitä**.
- Esille nousseet asiat ovat **osa isompaa, rakenteellista ongelmaa** ja marja-alan ihmisoikeusriskit koskevat laajasti alalla toimivia yrityksiä.
- Kestävän luonnonmarjojen hankinnan varmistamiseksi halusimme käynnistää keskustelua ja tavoitella **aktiivista yhteistyötä** valvovien viranomaisten, ministeriön, marjanpoimijayritysten, kansalaisjärjestöjen ja marjojen ostajien välillä.
- Ostajana kannamme vastuamme; **tarkennamme vaatimuksiamme kaudelle 2024** ja katselmointikäytäntöjämme. **Asia on kuitenkin ratkaistava yhdessä koko Suomen tasolla viranomaisten johdolla.**

REILUN KAUPAN KÄYNNISTÄMÄSSÄ PILOTTIHANKKEESSA ON YHTEISTYÖSSÄ KOKO LUONNONMARJA-ALAN TOIMITUSKETJU

Hyvinvointi

Marja-alan poimintaoloja, ansioita ja rekrytointikäytäntöjä halutaan kehittää niin, että vaikutukset näkyisivät jo tulevana kesänä

Pilottihankkeen on käynnistänyt Suomen Reilu kauppa. Yhdessä yritysten kanssa luonnonmarja-alalle halutaan luoda uusi toimintamalli.

Kuuntele juttu 1:51

Valio mukana Reilun Kaupan pilotissa ratkomassa kotimaisen marjanpoiminnan haasteita

Suomen Reilu kauppa on käynnistänyt yhteistyössä yritysten kanssa pilottihankkeen, jossa on mukana koko luonnonmarja-alan toimitusketju. Pilotin tavoitteena on luoda luonnonmarjoille paikalliset sertifiointikriteerit, joilla pyritään ratkomaan marjanpoiminnan haasteita Suomessa. Reilu kauppa työskentelee nyt ensimmäistä kertaa kotimaisten tuotteiden kriteerien parissa. Pilotilla haetaan vaikuttavuutta jo tulevan kesän poimintakaudeksi.

Kotimaa | Kauppa

Valio, K-ryhmä ja S-ryhmä ovat edelleen ostaneet marjoja ihmis-kaupasta epäillyiltä yrityksiltä

Valio teetti syksyllä selvityksen törkeästä ihmiskaupasta tutkitun Polarican alihankkijoihin. Arvion mukaan marjanpoimijoiden työoloissa oli yhä ongelmia.

Mustikoiden poimintaa. KUVA: ANTTI AIMO-KOIVISTO / LEHTIKUVA

Marja-alan suhteen koko yhteiskunnalla on paine saada asioita tapahtumaan. Tarvitaan myös viranomaisten toimenpiteitä

Valio

